

ומבארת הגמרא:

מאי טעמיה דבן תימא שאמר: אין חגיגת ארבעה עשר נאכלת אלא ליום ולילה, ולא לשני ימים ולילה כדינה של חגיגה, ושל כל השלמים?

כדמתני כמו ששנה **רב לחייא בריה** את הלימוד מההיקש של פסח לחגיגת ארבעה עשר הבאה עמו:

[שמות לד] **"ולא ילין לבקר — זבח חג הפסח"**.

"זבח חג" — זה חגיגה הבאה עם הפסח בארבעה עשר.

"הפסח" — כמשמעו.

ואמר רחמנא — לא ילין!

למדנו מההיקש הזה, שיש לאכול את בשר זבח חגיגת ארבעה עשר עוד לפני שיעלה עמוד השחר של יום חמשה עשר, כמו בשר קרבן הפסח. כי אם נשאר מהבשר עד לבוקר נמצא שהוא "לן" כל הלילה.

ועתה עוסקת הגמרא בהרחבה בביאור שיטתו של בן תימא, ודנה באיזה הלכות שוה קרבן חגיגת ארבעה עשר לקרבן הפסח. כשהשאלה היסודית היא — עד כמה יש להקיש את חגיגת ארבעה עשר לקרבן פסח:

א. איבעיא להו: לבן תימא, האם נאכלת חגיגת ארבעה עשר צלי או אין נאכלת צלי?

וצדדי הספק הם:

האם **כי אקשיה רחמנא**, כשהקיש הכתוב את חגיגת ארבעה עשר לקרבן הפסח — **ללינה**

בלבד הקישו, **אבל לענין אכילתו צלי כקרבן פסח לא הקישו.**

או דילמא לא שנא. וגם לאכילת צלי הקישו הכתוב.

תא שמע מהמשנה להלן בפרק האחרון [קטז א], שנאמר בה כי אחת השאלות ששואל הבן את אביו בליל הסדר, היא השאלה: מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות, שבכל הלילות אנו אוכלים בשר צלי שלוק ומבושל, הלילה הזה כולו צלי.

ואמר על כך רב הסדא: זו דברי בן תימא.

שמע מינה שלבן תימא ההיקש של הפסוק הוא גם לאכילתו צלי.

ב. איבעיא להו: חגיגת ארבעה עשר לבן תימא:

האם היא **באה מן הבקר או אינה באה מן הבקר**, כשם שפסח אינו בא מן הבקר?

האם היא **באה מן הנקבות או אינה באה מן הנקבות** כשם שאין פסח בא מהן?

האם היא **באה בת שתי שנים או אינה באה בת שתי שנים**, כשם שפסח אינו בא אלא רק מבן שנה אחת בלבד?

וצדדי הבעיה הם:

האם **כי אקשיה רחמנא לפסח** — רק למירי **דאכילה**, כמו לאוכלו צלי, אקשיה.

לפי שהפסוק של ההיקש עוסק בענין אכילה, היות שהאיסור להלינו משמעותו שיש מצוה לאוכלו לפני שיעבור עליו הלילה.